

AVG-knelpunten in de praktijk

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is nu enkele maanden van kracht. Deze is in de hele Europese Unie van toepassing op alle persoonsgegevens. Er is geen sprake van maatwerk. Het uitgangspunt lijkt ‘one size fits all’ te zijn. Welke knelpunten levert dat nu op?

ROEL VEUGELERS, ADVOCaat/MEDIATOR BIJ BLOM VEUGELERS ZUIDERMAN

De verwerkingsverantwoordelijke vervult de hoofdrol in de AVG. Wie krijgt die hoofdrol? De persoon, die het doel en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt (art 7 lid 4 AVG). Dat betekent dat elk pensioenfonds en elke pensioenverzekeraar kan worden aangemerkt als verwerkingsverantwoordelijke. Zij hebben persoonsgegevens nodig om hun pensioenregeling uit te voeren. Zijn er ook bijrollen? Jazeker. Dat is de verwerker. Die verwerkt de persoonsgegevens ten behoeve van de verwerkingsverantwoordelijke. De relatie tussen de hoofdrolspeler (verantwoordelijke) en de bijrolspeler (verwerker) is zorgvuldig vastgelegd in de AVG. In art. 28 lid 3 AVG is opgenomen dat de verantwoordelijke en de verwerker een verwerkerovereenkomst moeten sluiten. In de AVG is precies opgenomen wat in die overeenkomst moet staan.

Verwerkingsverantwoordelijke

Er zijn echter ook nog andere hoofdrolspelers, zoals werkgevers. Die zijn verantwoordelijk voor hun eigen personeelsadministratie. De werkgever is dus ook verantwoordelijke. De werkgever levert belangrijke persoonsgegevens, zoals namen en adressen van werknemers en hun partners, salarisgegevens en parttimepercentages aan de pensioenuitvoerder. Je zou verwachten dat een dergelijke overdracht van persoonsgegevens zorgvuldig is geregeld in de AVG. Dat is helaas niet het geval. In de AVG is precies omschreven wat in een verwerkerovereenkomst moet worden opgenomen, maar er is niet vastgelegd wat in een overeenkomst moet worden opgenomen,

die een werkgever (als verantwoordelijke) sluit met een pensioenuitvoerder (ook een verantwoordelijke) voor het overdragen van de persoonsgegevens aan de pensioenuitvoerder.

Roel Veugelers

**Overdracht persoonsgegevens
niet geregeld**

De AVG biedt de mogelijkheid om gezamenlijk als verantwoordelijken op te treden (art 26 AVG). Dit is een variant, die in België wel wordt toegepast. Daar zijn sommige pensioenfondsen zeer nauw verbonden met de werkgever. Op grond van art. 26 lid 3 AVG zijn de werkgever en de pensioenuitvoerder dan wel hoofdelijk verantwoordelijk (zie ook het artikel hierover in Pensioen Magazine van juni/juli 2018 van Isabelle de Somviele, Philip Nabben en Roel Veugelers). In de Nederlandse context staan de pensioenfondsen meestal los van de werkgever. Een hoofdelijke verantwoordelijkheid is daarom voor de werkgever en de pensioenuitvoerder niet wenselijk.

Overdragen van persoonsgegevens

In de AVG staat dus niet wat er in de overeenkomst tussen een werkgever en een pensioenuitvoerder moet worden opgenomen. Is het dan wel nodig dat ze een overeenkomst sluiten voor het overdragen van persoonsgegevens? Jazeker! De werkgever moet er immers voor zorgen dat de gegevens goed beveiligd worden (art. 32 AVG). Ook moeten er afspraken gemaakt worden over datalekken (art. 33 AVG). Wie maakt een melding bij de Autoriteit Persoonsgegevens als het bestand dat de werkgever naar de pensioenuitvoerder stuurt op straat komt te liggen? Hoe wordt de vertrouwelijkheid van de gegevens gewaarborgd naar de werkgever? Zijn de aangeleverde gegevens juist? Moet een pensioenuitvoerder de gegevens van een deelnemer wijzigen als een deelnemer dat verzoekt? Bijvoorbeeld als deze van mening is dat in de pensioenadministratie het verkeerde jaarsalaris (als basis voor de pensioengrondslag) is opgenomen. De werkgever en de pensioenuitvoerder moeten dus een overeenkomst sluiten om deze zaken te regelen. Zij kunnen dit ook opnemen in de uitvoeringsovereenkomst.

Als een pensioenfonds een overeenkomst met een (her)verzekeraar of grote administrateur sluit kunnen dergelijke botsingen ook ontstaan als beide partijen van mening zijn dat zij verantwoordelijke zijn. Het wordt nog ingewikkelder als één van de partijen van mening is dat de andere partij niet een verantwoordelijke is maar een verwerker. Op basis van de AVG zou dan een verwerkersovereenkomst moeten

worden gesloten, die voldoet aan de eisen van art. 28 lid 3 AVG. Als de Autoriteit Persoonsgegevens constateert dat wel een verwerkersovereenkomst had moeten worden afgesloten, dan kunnen er hoge boetes opgelegd worden. Het moet dan wel voor partijen duidelijk zijn waar die boete wordt neergelegd.

Rectificatie

Onjuiste gegevens moeten onverwijld worden gerectificeerd. Dat bepaalt art. 16 AVG. Dat lijkt logisch. Moet ook onverwijld een rectificatie plaatsvinden als een deelnemer op de pensioendatum constateert dat zijn gegevens niet juist zijn? De datum van indiensttreding is bijvoorbeeld niet juist. Hij was twee jaar eerder in dienst. Of de hoogte van zijn pensioengevend salaris was niet juist. Die wijzigingen kunnen forse financiële consequenties hebben voor de pensioenuitvoerder. Die zal dat graag willen verhalen op de werkgever. Als de deelnemer deze fouten pas op de pensioendatum doorgeeft is het de vraag of dat nog op de werkgever verhaald kan worden. Die vordering kan verjaard zijn. Ook is het mogelijk dat de werkgever inmiddels niet meer bestaat.

In het pensioenreglement kan niet worden opgenomen dat persoonsgegevens alleen door de werkgever kunnen worden gerectificeerd. Dat is in strijd met art. 16 AVG. Op basis van dat artikel mag de deelnemer zelf verzoeken om onjuiste gegevens te rectificeren. Het lijkt mij ook wat dubieus om op te nemen dat een rectificatie van gegevens geen financiële consequenties kan hebben. In het UPO staan de meeste gegevens vermeld. Ik denk dat pensioenuitvoerders de deelnemers nadrukkelijk moeten verzoeken om deze gegevens zorgvuldig na te kijken en om fouten door te geven. Dan is het voor de meeste pensioenuitvoerders vaak nog mogelijk om met de werkgevers te bespreken of de gegevens inderdaad niet juist zijn en dit aan te passen. Een nota daarvoor kan dan tijdig naar de werkgever gestuurd worden. Op die manier wordt de deelnemer nadrukkelijk betrokken bij het beheren van zijn persoonsgegevens. Dat is precies wat de AVG beoogt. En daarmee worden de financiële risico's voor de pensioenuitvoerder beperkt. ←

Deelnemer
mag onjuiste
gegevens
laten
rectificeren